

Protokoll - kommunala pensionärsrådet

16 maj 2024

Datum	2024-05-16
Tid	Kl. 09.00-11.50
Plats	Kommunhuset, kommunstyrelsesalen
Ordförande	Lisa Tynnemark (S)
Sekreterare	Caroline Grafström

Närvarande ledamöter:

Eila Nilsson	Finska föreningen
Kjell Olofsson (v ordf)	PRO, Pensionärernas Riksorganisation
Aagoth Lögdahl	PRO, Pensionärernas Riksorganisation
Inge Widén	PRO, Pensionärernas Riksorganisation
Eva Wikman	RPG, Riksförbundet Pensionärs Gemenskap
Maud Selinder	SKPF, Svenska kommunalpensionärens Riksförbund
Margot Falkenström	SKPF, Svenska kommunalpensionärens Riksförbund
Mona Kramer	SPF, Sveriges pensionärsförbund
Gudrun Engström	SPF, Sveriges pensionärsförbund
Margret Bergström	SPF, Sveriges pensionärsförbund
Lisa Tynnemark (ordf)	(S) kommunstyrelsen
Klara Hedin	(V) kommunstyrelsen
Kevin Sahlin	(SD) kommunstyrelsen
Robert Nordin	(KD) kommunstyrelsen

Närvarande ersättare:

Britt-Marie Karström	PRO, Pensionärernas Riksorganisation
Lars-Erik Nyberg	PRO, Pensionärernas Riksorganisation
Ann Norberg	PRO, Pensionärernas Riksorganisation
Gunvor Rydgren	RPG, Riksförbundet Pensionärs Gemenskap

Margoth Dahlgren	SKPF, Svenska kommunalpensionärers Riksförbund
Mikael Westin	(S) kommunstyrelsen
Åsa Ulander	(S) kommunstyrelsen
Signe Weiss	(M) kommunstyrelsen

Inbjudna

Caroline Durango	enhetschef, kultur- och fritidsförvaltningen
Tomas Rex	evenemangskoordinator, kultur- och fritidsförvaltningen
Anita Bdioui	verksamhetschef, vård- och omsorgsförvaltningen
Minna Suhonen	projektledare, vård- och omsorgsförvaltningen
Åsa Pellikka	projektledare, Region Västernorrland
Annika Eriksson	projektledare, vård- och omsorgsförvaltningen

1. Mötets öppnande

Ordförande Lisa Tynnemark (S) öppnar mötet.

2. Val av justerare

Till justerare av protokollet väljs Inge Widén.

3. Dagordning

Dagordningen godkänns med justeringen att fyra övriga frågor läggs till i denna.

4. Föregående protokoll

Läggs med godkännande till handlingarna.

5. Sundsvall 400 år – aktiviteter och projekt under jubileumsåret

Enhetschef Caroline Durango och evenemangskoordinator Tomas Rex informerar om aktiviteter och projekt under Sundsvalls jubileumsår. Pandemin ledde till att firandet sköts fram till 2024. Utgångspunkter har varit att firandet ska bredda bilden av staden, firandet ska ske i hela kommunen och att re-lansera platsvarumärket. Uppdraget att samordna 400-årsfirandet ligger på kultur- och fritidsförvaltningen

med stöd av kommunstyrelsekontoret. Projektledningen rapporterar till styrgrupp och en politisk referensgrupp. Kommunens uppdrag under firandet som har fasta datum: Nyårsafton 2023, Sundsvalls födelsedag, nationaldagen, jubileumsveckan och lyslördag.

Den 15 april firades 400-årsdagen. I kommunens skolor och på äldreboenden servades en festmåltid, en jubileumskollektion lanserades, Sundsvallsbakelsen rullades ut på konditorier och det var program på Kulturmagasinet. Inför årsdagen skickades det ut pedagogiskt material till skolorna om varför vi firar just den dagen.

Jubileumsprodukter är en kollektion med lokala kreatörer. Produkterna finns att köpa i Kulturmagasinet och på jubileets webb.

På nationaldagen blir det en unik gratiskonsert med Nordiska kammarorkestern och Sanna Nielsen. Gina Dirawi Foundation delar ut stipendium till kreativa ungdomar, årets Köng utses mm.

Under jubileumsveckan den 2-7 september kommer Storgatan förvandlas till tidslinje från 1600-tal och framåt. Man söker nu föremål som hör till olika tidsperioder. Skådespelare kommer delta i tidsenliga kläder och för grundskolorna kommer det finnas bokningsbara aktiviteter under skoltid.

Lyslördag den 16 november planeras av extern projektledare och det här året blir det guldkant på firandet med ett extra långt program och jubileumstouch.

I en jubileumspott finns 1 miljon kronor till unika initiativ under jubileumsåret. Man har kunnat söka pengar ur potten för evenemang eller annat initiativ. Vid urvalet har det varit viktigt med spridning över kommunen. Alla medel är nu utdelade och det finns information på hemsidan om vilka som fått bidraget. Det kom in ansökningar för 7,5 miljoner kronor så alla har inte blivit beviljade.

Den som ska arrangera ett evenemang i Sundsvall under 2024 kan ansöka om att bli ett av 400 jubileumsevenemang. Det betyder att det blir en del av jubileets officiella program och marknadsförs i jubileets digitala kalender. Man får också en stämpel för att marknadsföra evenemanget som en del av jubileet. Ansökningar kan skickas in löpande. Några av bedömningskriterierna är att evenemanget ska kunna ta emot minst 50 personer, det ska vara öppet för alla att ta del av. Det är viktigt att få en spridning över året och i kommunen samt

innehållsmässig variation. Det har varit svårt att nå ut till alla med information.

Mer information om firandet finns på sundsvall400.se Vid funderingar eller frågor mejla till 400@sundsvall.se

6. Utredning om ny träffpunkt – dialog

Verksamhetschef Anita Bdioui och samordnare Minna Suhonen informerar om att vård- och omsorgsnämnden beslutade via ett ordförandeförslag i december att ge i uppdrag till förvaltningen att utreda hur organisationen för träffpunkter, aktiviteter och uppsökandeverksamheten kan utvecklas, hur nya träffpunktsverksamheter kan tillskapas och hur man kan samarbeta med olika ideella organisationer. Planen är att öppna nya verksamheter i Bredsand och Finsta samt en ytterligare i samråd med pensionärsorganisationerna. Träffpunktsverksamheten är både bra ur ett samhällsekonomiskt perspektiv och för den enskilda.

Förvaltningen vill nu få synpunkter av rådet om var en ny träffpunkt kan etableras, hur kan ideella organisationer vara en del av arbetet och prata om rådets syn på träffpunktsverksamheten generellt. Hur kan man få personer som inte normalt tar del av verksamheten att besöka någon av träffpunkterna? Det gäller att fånga upp dem och erbjuda samvaro och därför har förvaltningen satsat på hembesök med samtal om vilka behov av social samvaro som respektive person har.

I utredningen har man hitintills gjort en genomgång av nuläge, hållit workshop med medarbetare, genomfört enkätundersökning på träffpunkterna för att fånga in synpunkter från besökare samt gjort djupintervjuer med personer som idag deltar i aktiviteter och med personer som är i målgruppen men som inte deltar.

Ett analysarbete har påbörjats. Några generella tankar som kommit upp är: aktivitetsbaserade träffpunkter kontra fysiska platser, genusproblematik d v s att få män besöker verksamheten., kostnader i utredningsskedet samt fördelar och utmaningar vid större involvering av ideella organisationer (tid och resurser).

Förvaltningen vill nu få in synpunkter från pensionärsrådet och från fler i de respektive pensionärsorganisationerna om *var* det skulle kunna vara aktuellt att etablera en ny Träffpunkt. Om det finns intresse

av att bidra i den dialogen finns det möjlighet att bjudas in till möte med utredare för att komma med synpunkter.

Seniorernas hus har genom åren diskuterats i rådet och lyfts även nu som en möjlighet för att tillskapa en träffpunkt centralt i Sundsvall. En annan synpunkt är att informationen om olika aktiviteter vid Träffpunkterna måste bli bättre. Anita svarar att man har veckoblad där aktiviteterna finns med men att de gärna tar mot förslag på hur Träffpunkterna kan nå ut bättre.

Fråga ställs om Träffpunkterna har samarbete med anhörigcenter kring träffpunktsfrågor. Anita svarar att det har man inte för den verksamheten har ett annat fokus, d v s på demens eller annan sjukdom.

Fråga ställs om det ingår i utredningen att se över lediga kommunala lokaler som kan användas till nya Träffpunkter. Anita svarar att det inte gör det i det här stadiet då fokus primärt ligger på själva lokaliseringen av verksamheten och inte vilka lokaler som finns att nyttja.

7. Regionens projekt ”Samverkan för påverkbar slutenvård”

Projektledare Åsa Pellikka inleder med att berätta om God och nära vård som har pågått i snart fyra år i Sverige. Det är ett nytt sätt att arbeta med vård- och omsorg som är nödvändig p g a förändrad demografi och svårigheter med kompetensförsörjning. Vården har varit bra på akutsjukvård men sämre på att ta hand om människans hela behov.

Sedan starten av näravårdsarbetet har ett länsgemensamt program för samordning och stöd stöttat tio utvecklingsarbeten där nya arbetssätt testas i liten skala i samverkan mellan en eller flera kommuner och regionen. Målet är att gå vidare mot införande av nya eller förstärkta gemensamma arbetssätt.

Projektet Samverkan för påverkbar slutenvård ska utforska och utveckla teamsamverkan mellan verksamheter inom hälso- och sjukvården. Utvecklingsarbetet som startats upp omfattar fokusområden som baseras på en genomförd kartläggning tidigare 2023, exempelvis förebyggande insatser, trygg hemgång och färre

inläggningar. Personcentrerade vårdlösningar leder till påverkbar slutenvård.

Åsa beskriver process för påverkbar slutenvård. Bland annat handlar det om utskrivningsprocessen, kompetensutveckling, hemsjukvård, avtal och styrdokument, samt att se över kontaktvägar och organisation. Det är viktigt att få till en bättre arbetsmiljö och bättre samverkan men det är ingen snabb sak att göra. Omställning kräver attitydförändringar. Det är viktigt med tydliga mål så det finns ett gemensamt fokus. Utöver det finns det också olika lagar att förhålla sig till.

Var är projektet nu? Två arbetsgrupper är i gång som ska titta närmare på rehabedjan och utskrivningsprocessen, för att förebygga försämrade hälsotillstånd. Problem och hinder har identifierats. Dialoger har gett ökad förståelse och kunskap om varandras verksamheter. Kommunikation är viktig och genom att bara träffas händer det saker. Hela länet involveras genom olika referensgrupper.

Rörelse, bra mat och social samvaro är viktigt för en god hälsa. Vården kan inte göra det själv utan alla kan bidra. Pensionärsföreningarna gör mycket redan idag på området men skulle kunna bidra ännu mer för att stötta folkhälsoarbetet.

Fråga ställs om det är lätt att få med sig andra aktörer i omställningen? Åsa svarar att det har varit lite svårare att nå privata hälsocentraler.

Fråga ställs om hur tidplanen ser ut för projektet. Åsa svarar att en delrapport ska lämnas till hösten och sedan en slutrapport under våren 2025.

Fråga ställs om hur man kan följa det som sker i projektet. Åsa svarar att man håller på att arbeta fram en strategi hur informationen ska kunna nå ut.

8. Vård- och omsorgsförvaltningen informerar

Projektledare Annika Eriksson informerar om införande av digitalt vård- och omsorgsteam inom vård- och omsorgsförvaltningen. Behovet av insatser och stöd är större än de antal personer som kan arbeta i sektorn. Det är därför bråttom att prioritera investeringar i ny

teknik, nya arbetssätt och digitalisering för att utöka kapaciteten inom vård- och omsorg. Målet för omställningen till vård på distans inom hemtjänst och hemsjukvård är att ge användaren ökad självständighet, trygghet och delaktighet samt att färre personalresurser ska kunna stödja fler brukare. För att nå målet krävs digitala lösningar på bredden som t ex användning av sensorer, smarta hemlösningar och monitorering för att möjliggöra distansvård.

Vård- och omsorgsteam är tvärprofessionella team med biståndshandläggare, legitimerad personal, undersköterskor m fl som erbjuder kommunal vård och omsorg på distans genom olika former av välfärdsteknik. Den som vill ha ett annat stöd än av människor ska kunna få det. Många föredrar digital tillsyn under natten istället för att bli väckt då personal kommer in i bostaden. Det är viktigt att man känner sig trygg med de vårdkontakter som man har. En fördel med digital kontakt är att den kan ske via surfplatta med någon som man känner till istället för att olika personer kommer varje gång. Det är viktigt att vara transparent om hur tekniken används. Brukare och anhöriga måste kunna förstå hur den fungerar.

Fallsensorer används på äldreboenden för att kunna agera innan en olycka händer. Det skulle även vara möjligt att använda sensorerna hemma. Vid demenssjukdom behöver man få rätt verktyg för att kunna bo hemma så länge som möjligt och förvaltningen undersöker nu hur man proaktivt kan stötta både den demensdrabbade och partner via digitala hjälpmedel.

Utvecklingen av tekniken sker inte lokalt. Nationellt är frågan om välfärdsteknik högaktuell och numera är många av de tillgängliga digitala lösningarna beprövade. Västerbotten ligger långt fram gällande användning och införande samt även Kramfors i länet.

Fråga ställs om varför de kommit längre i Kramfors gällande detta. Annika svarar att de har en bredare förankring i kommunen. Lisa berättar att Kramfors också har färre personal och omfång av verksamhet samt att det är längre avstånd till brukare. En förklaring kan också vara att "kulturresan" blir lättare med färre medarbetare.

På hemsidan <https://analys.sundsvall.se/> kan man läsa mer om vård- och omsorgsteam.

Fråga ställs om när det blir inflyttning på Solhaga. Annika svarar att det blir under hösten, troligast i september. Bemanningsfrågan ska lösas först och det har varit svårt att hitta personal.

Fråga ställs om introduktion av medarbetare på äldreboenden kopplat till ett exempel där inskolning av nattpersonal inte har gjorts under dagtid så ny personal inte har fått träffa brukare och personalen som arbetar då. Annika svarar att det finns personer inom verksamheterna som ska kvalitetssäkra introduktion av nya medarbetare. Det finns ett upplägg för introduktion som man i detta fall inte verkar ha följt på boendet.

9. Studiebesök KPR

Rådet har tidigare lämnat önskemål att fortsätta med studiebesök i olika kommunala verksamheter, främst äldreboenden. Ordförande Lisa Tynnemark nu gjort en enkät med ett antal frågor som rådet fyller i för att hon och Mikael Westin ska kunna planera in besök som är intressanta för rådet. Utifrån svaren kommer Lisa och Mikael planera studiebesök till hösten.

10. Övriga frågor

Bussturer på helger

En ledamot lyfter att busslinje 84 och 85 enbart går på vardagar. Det bor relativt många äldre personer på bland annat på Norra kajen och då upplevs det som anmärkningsvärt att det inte går bussar varje dag i veckan. Lisa svarar att kollektivtrafikmyndigheten i turplaneringen främst prioriterar arbetspendling. Utökning av turer har inte funnits med i tidigare planeringar men det diskuteras förändringar för nya bostadsområden. Upphandlingen av busstrafik kommer bli klar i maj men förändring i linjer kan göras även efter upphandling. Utifrån diskussionen önskar rådet ha tema kollektivtrafik på kommande möte.

Information PRO – enkät pensionärsråd

Inge Widén informerar om att det har bildats en grupp inom PRO (centralt) som ska undersöka hur pensionärsråd inom kommun och region runt om i landet fungerar. Man genomför en enkät för att se hur rådets arbete upplevs av pensionärsorganisationer. Det blir sedan en rikssammanställning som pensionärsrådet kan ta del av.

Temadag om seniorboenden

Mona Kramer informerar om att fyra SPF-föreningar kommer genomföra en temadag den 19 september om trygghets- och seniorboenden. Pensionärer i Sundsvall bjuds in att delta. Utställare är bl a kommunen, HSB, Mitthem, K2A och Ersta Diakoni och deltagare kommer få ta del av deras utbud och framtidsplaner. Konferencier är Jacke Sjödin. I mitten på augusti kommer man kunna anmäla sig och i samband med det svara på en enkät.

Utemiljön äldreboenden

Fråga ställs om rådet kan få återkoppling om hur synpunkter kring bristande skötsel av utemiljöer vid äldreboenden har hanterats. Drakfastigheter deltog på ett av KPR-sammanträdena under 2023 och påtalade då att det är viktigt att lämna felanmälningar när man ser brister. Drakfastigheter har nämligen inte varit nöjd med den upphandlade utförarens arbeten kopplat till utemiljöer. Lisa berättar att det inte skett någon särskild återkoppling till henne men att om intresse finns kan Drakfastigheter bjudas in för att informera om skötseln av utemiljön.

Justeras:

Lisa Tynnemark (S)
Ordförande

Inge Widén
Justerare

Caroline Grafström
Sekreterare